บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

1. ความสำคัญของสิทธิของผู้ป่วยและความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องกับสิทธินั้นเป็นการเฉพาะ

กล่าวในเรื่องสิทธิของผู้ป่วยนั้น จากการที่ได้ศึกษาดังกล่า วไว้ในบทที่ผ่านมาสิทธิของผู้ป่วยนี้มิได้เป็นเรื่องใหม่ในต่าง ประเทศเพราะจะเห็นได้จากหลาย ๆ ประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา หรือประเทศยุโรป ได้ให้ความสนใจ และยอมรับในเรื่องสิทธิของผู้ป่วย โดยผู้ป่วยสามารถที่จะใช้สิทธิพื้นฐานทางรัฐธรรมนูญกล่าวอ้างสิทธิส่วนบุคคลของตนเองตามรัฐธรรมนูญขึ้นคุ้มครองสิทธิต่าง ๆ ได้ อย่างกว้างขวาง แ ละศาลก็รับรองสิทธิเหล่านี้ โดยแม้จะมิได้มีบทบัญญัติกฎหมายใดกำหนดไว้อย่างชัดเจนก็ตาม อาทิ สิทธิในการปฏิเสธการรักษาทางการแพทย์ที่เป็นประโยชน์และจำเป็นเพื่อสุขภาพที่มีผลต่อไปเป็นการรับรองเรื่องสิทธิในการตายอีกด้วย จนกระทั่งเรื่องสิทธิประการนี้ถึงกับได้มีการพัฒนาโดยการออกกฎหมายบัญญัติรับรองสิทธิในการตายหรือรับรองการแสดงเจตนาที่จะตายล่วงหน้า เกี่ยวกับเรื่อง "พินัยกรรมเพื่อชีวิต" อย่างเช่น The Califonia Natural Death Act 1977, The Living Will เป็นต้น นอกจากนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศทางยุโรปนั้นก็ได้ให้ความสำคัญ กับเรื่องความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าว (Informed of consent) อันเป็นสิ่งที่แสดงถึงการยอมรับในสิทธิแห่งความมั่งคงปลอดภัย สิทธิในความเป็นอิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย สุขภาพอนามัยของตนเอง ซึ่งก็ได้มีการพัฒนาเป็นหลักกฎหมายให้ความคุ้มครองแก่ผู้ป่วย ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติของกฎหมายรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 เรื่องสิทธิของผู้ป่วยในประเทศยุโรป

สำหรับประเทศไทย แม้กฎหมายต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้งรัฐธรรมนูญ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง กฎหมายวิชาชีพ หรือกฎหมายเฉพาะอย่างเช่น กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ที่จะมีบทบัญญัติที่สามารถปรับเข้าได้กับการเป็นหลักประกันแก่สิทธิของผู้ป่วย ตลอดจนกฎหมายสุขภาพแห่งชาติที่บัญญัติให้บุคคลผู้เข้ารับบริการสาธารณสุขที่รัฐจัดหาให้ก็ตามก็ยังมีข้อจำกัดอยู่หลาย ๆ ประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับภาระในการนำสืบพิสูจน์ความรับผิดของแพทย์ที่ตกเป็นหน้าที่ของผู้ป่วยที่จะต้องเป็นผู้นำสืบให้เห็นถึงลักษณะแห่งการกระทำความผิดนั้น ๆ ทั้งในทางอาญาและทางแพ่ง

SPU CHONBURI

อันเป็นข้อยุ่งยากแก่ผู้ป่วยที่เป็นผู้ไม่มีความรู้ทางด้านการแพทย์ และจัดได้ว่าเป็นผู้ที่อ่อนแอที่สุดในขบวนการให้บริการทางการแพย์ ประกอบกับการกล่า วอ้างกรณีต่าง ๆ นั้น ก็จะต้องอาศัยพยา น ผู้เชี่ยวชาญซึ่งก็คือ แพทย์ เช่นเดียวกับจำเลยมาเป็นพยานสำหรับการพิจารณาและศาลส่วนใหญ่ก็มักจะเอนเอียงไปทางการให้ความเชื่อมั่น ศรัทธากับการปฏิบัติหน้าที่ของแพทย์ จึงทำให้ผลของคดีเป็นผลดีแก่แพทย์มากกว่าจะเป็นการคุ้มครองแก่ สิทธิของผู้ป่วย นอกจากนี้แล้ว สภาพแห่งการรับรองสิทธิของผู้ป่วยตามกฎหมายนั้น แม้จะมีบางกรณีบัญญัติไว้ให้เห็น ได้ชัดเจนว่าเป็นสิทธิของผู้ป่วย อาทิ สิทธิที่จะได้รับการรักษาความลับ ตามมาตรา 323 แห่งประมวลกฎหมายอาญาสิทธิที่จะได้รับการชดเชยความเสียหายในทางแพ่ง เป็นต้น ก็ยังมีสิทธิของผู้ป่วยอีกส่วนหนึ่งที่ถูกมองข้ามความสำคัญไป คือ สิทธิในการที่จะได้รับการบอกกล่าว สิทธิที่จะตัดสินใจโดยอิสระด้วยตนเอง หรือแม้กระทั่งสิทธิที่จะปฏิเสธการรักษาทางการแพทย์ทั้งกรณีทั่วไปและกรณีเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิเสธการรักษาทางกา รแพทย์ที่ จำเป็นและเป็นประโยชน์แก่ชีวิตร่างกา ยอันนำไปสู่ เรื่องสิทธิในการตายโดยการุณยฆาต (Euthanasia) ดังเช่นที่มีอยู่ในต่างประเทศ สิทธิต่าง ๆ ที่กล่าวเหล่านี้ยังไม่มีความชัดเจนใน บทบัญญัติของกฎหมายเท่าที่มีอยู่ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์ เช่น ความเจริญทางด้านการค้นคว้าทางพันธุศาสตร์ด้วยวิธีการใหม่ ๆ การมีอุปกรณ์การแพทย์ที่ทันสมัย หรือการใช้เทคโนโลยีช่วยยืดชีวิตผู้ป่วยให้ยาวขึ้นโดยที่ผู้ป่วยอาจมิได้มีความประสงค์เช่นนั้น ซึ่งก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งในส่วนนี้ที่มีความจำเป็นในการหยิบยกขึ้นมาพิจารณาถึงการมีบทบัญญัติเฉพาะให้การรับรองคุ้มครองสิทธิของผู้ป่วยโดยเฉพาะโรคร้ายแรง รวมทั้งแก้ไขกฎหมายบางส่วน ให้เอื้อประโยชน์ต่อการใช้ในการคุ้มครองแก่สิทธิผู้ป่วย ที่จะสามารถใช้สิทธิทางศาลร้องขอที่จำเป็นตามสมควรแก่กรณีต่อไป

2. ขอบเขตแห่งสิทธิของผู้ป่วยโรคร้ายแรงที่จะคุ้มครอง

การจำกัดความขอบเขตแห่งสิทธิใ ห้เฉพาะผู้ป่วยที่เป็นโรคร้ายแรง ไม่ว่าจะเป็นโรคที่เกิดขึ้นโดยเฉียบพลันหรือโรคเรื้อรังก็ตาม ก็มีความจำเป็นที่ต้องกำหนดให้เป็นการแน่ชัดและทำให้เกิดการตระหนักถึงสิทธิของผู้ป่วยประเภทนี้ ตลอดจนทำให้หมดปัญ หาในการแทรกแซงล่วงละเมิดต่อกันซึ่งจากแนวทางที่ได้พิจารณาไว้ผู้วิจัยเห็นว่าประการแรก คือ การแสดงออกถึงการยอมรับในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของผู้ป่วยโรคร้ายแรง ที่จะต้องได้รับการเคารพในศักดิ์ศรีและเจตจำนงที่ควรได้รับความคุ้มครองเพื่อผู้ป่ วยจะได้อาศัยการยอมรับนี้ อยู่ร่วมในขบวนการของการรักษาทางการแพทย์ได้อย่างเท่าเทียมกันตามสภาพแห่งลักษณะของนิติกรรมสัญญาในทางแพ่งโดยวางขอบเขตไว้ในรู ปแบบของการกำหนดหน้าที่ให้แพทย์ได้บอกกล่าวเรื่องราวทางการแพทย์แก่ผู้ป่วยซึ่งอยู่ในขอบเขตของโรคร้ายแรงตามเวชปฏิบัติ รวมทั้งความเสี่ยงภัยที่ อาจจะเกิดขึ้นแก่ผู้ป่วย

SPU CHONBURI

ในการให้การตรวจรักษาทางเวชกรรมนั้น ๆ ซึ่งหากในเรื่องนี้ได้รับการวางขอบเขตที่ชัดเจนแล้วก็จะส่งผลให้สิทธิของผู้ป่วยเกี่ยวกับสิทธิที่จะได้รับการบอกกล่าวหรือสิทธิที่จะรู้ สิทธิในความมั่นคงปลอดภัย สิทธิในการตัดสินใจที่เป็นอิสระ รวมตลอดถึ งสิทธิที่จะได้รับการชดเชยความเสียหายสามารถที่จะพิจารณาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นและอาจช่วยเยียวยาให้กับปัญาในเรื่องการใช้สิทธิกับจริยธรรมทางการแพทย์ที่กล่าวมาได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. การตีความกฎหมายที่มีอยู่ให้สามารถบังคับในเรื่องสิทธิของผู้ป่วยโรคร้ายแรงที่ จะใช้สิทธิการุณยฆาต การแก้ปัญหาในประการแรกเพื่อให้กฎหมายที่มีอยู่สามารถบังคับใช้ในเรื่องสิทธิของผู้ป่วยโรคร้ายแรงได้ก็คือ ต้องตระหนักก่อนว่า กฎหมายในประเทศไทยนั้นเป็นระบบประมวลกฎหมาย (Codification) ซึ่งเป็นการบัญญัติกฎหมายโดยการรวบรวมบทบัญญัติเรื่องเดียวกั น เข้าไว้ด้วยกัน จัดแบ่งหมวดหมู่ให้เรียบร้อยมีข้อความอ้างถึงซึ่งกันและกันและจะบัญญัติหลักเกณฑ์ทั่วไปให้คลุมข้อความทั้งหมด ในเรื่องที่ประสงค์จะบัญญัติไว้ โดยพยายามที่จะให้แก้ปัญหาได้ทุกปัญหาอันอาจเกิดขึ้นได้ ด้วยการกล่าวไว้แต่หลักเกณฑ์ใหญ่ ๆ ไม่กล่าวถึงราย ละเอียดปลีกย่อย เป็นหน้าที่ของผู้ใช้กฎหมายที่จะตีความคุ้มครองสิทธิในเรื่องต่าง ๆ ให้ได้ มีบางกรณีที่เกี่ยวข้องกับบริการทางการแพทย์ อาจเป็นเรื่องที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างรุนแรง เช่น เรื่องสิทธิการตาย ซึ่งยังเป็น ที่ถกเถียงกัน หากจะตีความกฎหมายในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในร่างกาย ให้มีผลคุ้มครองสิทธิประการนี้ และเป็นความลำบากใจแก่ศาลในการจะตัดสินคดีบางกรณี เช่น ในเรื่องการละเมิดทางการแพทย์ คดีทุรเวชปฏิบัติซึ่งจะต้องมีการชดใช้ค่าเสียหาย หรืออาจมุ่งไปในแนวทางของก ารลงโทษผู้กระทำความผิด อันเป็ งสิ่ง ที่มีบทบัญญัติเป็นการทั่วไปในเรื่องเหล่านี้ไว้แล้วในกฎหมายแพ่ง และกฎหมายอาญา แต่แนวโน้มของสภาพสังคมไทยส่วนใหญ่มักจะอำนวยประโยชน์ให้ในด้านแพทย์มากกว่าผู้ป่วย ดังนั้ นเพื่อเป็นการให้ทั้งสองฝ่ายสามารถมีทางออกร่วมกัน ได้ก็ต้องมี การบัญญัติความชัดเจน ถึงกรณีใดเป็นโรคร้ายแรง และโรคร้ายแรงดังกล่าวนั้น หากบุคคลากรทางด้านสาธารณสุขได้ทำการช่วยประคองเพื่อเตรียมตัวที่ผู้ป่วยโรคร้ายแรงที่ประสงค์ให้ตนตายอย่างไม่ทุกข์ทรมานและมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ก็ย่อมไม่มีความผิดทั้งทางแพ่งและอาญา ตลอดจ นจริยธรรมของ แพทย์หรือวิชาชีพพยาบาลแล้วแต่กรณี

SPU CHONBURI

ดังนั้น แม้การตีความกฎมหายที่มีอยู่อาจจะไม่สามารถบังคับในเรื่องสิทธิของผู้ป่วยได้ในทุกกรณี แต่ในการเริ่มต้นของการให้สิทธิผู้ป่วยในการเลือกการตายของตนกับการกระทำทางการแพทย์ให้สอดคล้องกันนั้นก็ควรที่จะเริ่มจากการบัญญัติกฎหมายให้สอดคล้องกัน

2. การแก้ไขกฎหมายและการบัญญัติกฎหมายเฉพาะให้มีความชัดเจนในส่วนนี้จะเป็นการให้ข้อเสนอเพื่อการคุ้มครองสิทธิของผู้ป่วยโรคร้ายแรงในประเทศไทยโดยอาศัยหลักการที่มีปรากฏในต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาว่าเป็นการสมควรจะนำมาใช้เป็น การวางระบบให้ความคุ้มครองแก่สิทธิผู้ป่วยได้ ด้วยการใช้แนวทางในการแก้ไขกฎหมายและการบัญญัติกฎหมายเฉพาะประกอบกัน กล่าวคือ ในการศึกษาหลักการต่าง ๆ ของหลายประเทศ ทั้งที่อยู่ในระบบคอมมอนลอว์และซีวิวลอว์ จะปรากฏว่า แม้ไม่มีระบบกฎหมายให้สิทธิแก่ผู้ป่วยเป็นการเฉพ าะได้ แต่ประเทศต่าง ๆ เหล่านั้น ก็มีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิแก่ผู้ป่วยด้วยการพัฒนาหลักการต่าง ๆ จากพื้นฐานะของระบบกฎหมาย เช่น ในระบบคอมมอนลอว์มีหลักในการ เคารพสิทธิส่วนบุคคล ในขณะที่ระบบซิวิวลอว์ อย่างเช่น ประเทศฝรั่งเศสจะอาศัยหลักการเคารพต่อชีวิตและร่างกายมนุษย์ร่วมทั้งเคารพในเจตน์จำนงของผู้ป่วยในทุกเรื่องและหลักในความเป็นอิสระในการเลือกแพทย์โดยบัญญัติหลักการดังกล่าวไว้อย่างเด่นชัดในประมวลจริยธรรมทางการแพท ย์ ซึ่งมีผลในทางบังคับให้แก่สิทธิของผู้ป่วยได้อย่างดี หลักการดังกล่าวเหล่านี้ เป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วยในการเรียกร้องสิทธิและให้การคุ้มครองสิทธิทางศาลเป็นอย่างยิ่ง พิจารณาได้จากคดีต่าง ๆ ที่นำเสนอไว้แล้วและโดยเฉพาะในกรณีการเรียกร้องสิทธิเกี่ยวกับความตายหรือสิ ทธิที่จะตาย ดังปรากฏในประเทศสหรัฐอเมริกา จนมีการพัฒนาออกกฎหมายเฉพาะในเรื่องนี้ในหลายรัฐ แต่เรื่องดังกล่าวไม่ประสบผลสำเร็จในการออกกฎหมายเฉพาะในอีกหลายประเทศ เช่น อังกฤษหรือฝรั่งเศส ดังนั้นในที่นี้จึงเสนอว่า

ก. ควรบัญญัติหลักการต่าง ๆ ที่จะเอื้อประโยชน์ในก ารคุ้มครองสิทธิแก่ผู้ป่วยได้อย่างชัดเจนไว้ในกฎหมายว่าด้วยจริยธรรมทางการแพทย์ โดยอาจเน้นการประมวลเรื่องทางจริยธรรมกำหนดเพิ่มเติมมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักในเรื่องการเคารพสิทธิส่วนบุคคลหรือหลักการเคารพต่อชีวิตและร่างกายมนุษย์ อันจ ะเป็นการสอดคล้องกับการบัญญัติรับรองเสรีภาพในร่างกายที่ปรากฏอยู่ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่น่าจะทำให้สิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกายได้รับการเคารพและยอมรับโดยกฎหมายลำดับรอง ซึ่งเป็นกฎหมายธรรม ดาที่ได้ให้แนวคิดไว้ว่าสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนไม่ควรวางอยู่บนการปกป้ องโดยเฉพาะจากรัฐธรรมนูญเท่านั้น แต่พึงเกิดจากกฎหมายธรรมดาด้วย

SPU CHONBURI

ข. ควบคู่ไปกับการดำเนินการตามข้อ ก. แล้ว ควรจะให้มาตรการปกป้องสิทธิของผู้ป่วยในทางศาลร่วมด้วย กล่าวคือ เมื่อผู้ป่วยเข้าสู่ระบบการแพทย์เพื่อรับการรักษาพยาบาลตามกรรมวิธีใดวิธีหนึ่งแล้วแต่อาการของ โรคนั้น ความสัมพันธ์มักจะเป็นไปในลักษณะที่ผู้ป่วยได้มอบความไว้วางใจในการที่จะได้รับการรักษาเป็นอย่างดีจากแพทย์ โดยลืมถึงหลักต่อมานอกจากนี้ คือ เรื่องของความเท่าเทียมกันและอิสระในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการรักษาจากบุคคลการทางการแพทย์และสาธารณสุขเองเพื่อประโยช น์ของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ดังที่ได้มีข้อกำหนดฯ ทางจริยธรรม เช่นของแพทย์ไทย ข้อ 6 กำหนดไว้ว่า "ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องไม่ประกอบวิชาชีพโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยและความสิ้นเปลืองของผู้ป่วย " อันเป็นหลักสากลเช่นเดียวกับของระบบคอมมอนลอว์ที่ใช้กันอยู่ในสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ หมายความว่า แพทย์จะต้องตระหนักในหลักทั้ง 2 ประการ ตามข้อ 6 ข้างต้นนี้ไว้เป็นหลักปฏิบัติ ภายใต้หลักการเช่นนี้ผู้วิจัยเสนอว่า ศาลไทยควรจะได้นำมาใช้ในการพิจารณาคดีที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำของแพทย์ นอกเหนือไปจากการวินิจฉัยคดีด้วยหลักของกฎหมายอาญา โดยปราศจากการคำนึงถึงการปกป้องคุ้มครองสิทธิทั้งของผู้ป่วยและของแพทย์

ค. ในระบบทางการแพทย์นั้น ผู้วิจัยเห็นควรให้มีบทนิยามศัพท์เกี่ยวกับ คำว่า "โรคร้ายแรง " ไว้เป็นการเฉพาะเพื่อให้เกิดความสอดคล้องไม่ว่าจะเพิ่มเติมไว้ในบทนิยามศัพท์ตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งช าติ พ .ศ.2550 พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ .ศ. 2525 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ .ศ. 2545 ว่า "โรคร้ายแรง หมายถึง โรคเฉียบพลันที่เกิดขึ้นและมีอาการทุกข์ทรมานจากโรคเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่สามารถเยียวยาให้พ้นทุกข์ทรมานได้มีผลทำให้หมดหวังที่จะรักษาใ ห้ดีขึ้นได้และไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้จากการรับรองโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นต้น ในระหว่างที่มีการดำเนินการไปตามข้อ ค . สิ่งที่ควรกระทำควบคู่ไปด้วยก็คือการพัฒนาหลักกฎหมายที่มีอยู่ให้สามารถใช้บังคับในเรื่องจริยธรรมเกี่ยวกับการการุณยฆาตกรณีที่บุคคลนั้ นเป็นผู้ป่วยด้วยโรคร้ายแรงได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นในแนวทางที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวโดยละเอียดต่อไปในอีกหัวข้อหนึ่งข้อปฏิบัติที่จะนำเสนอไว้ในที่นี้ก็ได้แก่ การใช้การตีความกฎหมายที่มีอยู่ให้สามารถใช้เป็นหลักประกันในการ ให้ความคุ้มครองแก่สิทธิของผู้ป่วย ซึ่งได้มีการนำเสนอข้อมูลไว้ในบทที่ 3 ไว้แล้วว่าสามารถจะพิจารณานำบทบัญญัติกฎห มายประเภทต่าง ๆ นั้น นำมาใช้ในเรื่องนี้ได้ แม้จะมีข้อจำกัดการใช้อยู่ก็ตาม อีกประการหนึ่งที่ควรกระทำ คือ การรวบรวมกฎหมายทางการแพทย์จัดทำเป็นกฎหมายประมวลจริยธรรมทางการแพทย์ โดยแบ่งหมวดหมู่ของเรื่องให้ชัดเจนและบัญญัติเป็นหลักกว้าง ๆ ที่สามารถใช้กับทุกเรื่องตามสภาพแห่งกรณี ซึ่งการดำเนินการในเรื่องนี้ต้องใช้ความ

SPU CHONBURI

ร่วมมือจากหลายฝ่ายประกอบกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการคุ้มครองสิทธิไว้อย่างชัดเจน และสภาพการใช้นั้นก็มีความชัดเจนมากขึ้นอีกด้วย อันทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับใน เรื่องสิทธิมนุษยชนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ในกรณีเฉพาะอีกประการหนึ่ง เนื่องจากพบว่ามีเหตุจากทุรเวชปฏิบัติ (Malpractice) ประเทภโรคหมอทำเกิดขึ้นในระบบ ทางการแพทย์ ซึ่งทำให้ผู้ป่วยได้รับอันตรายและอาจไม่ได้รับการคุ้มครองด้วยการชดเ ชยและเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่ง จากหลักกฎหมายละเมิดได้โดยรวดเร็ว เพราะการยอมรับในลักษณะการผลักภาระการพิสูจน์ยังมีอยู่น้อย ดังนั้นในที่นี้ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางแก้ไขดังนี้

ก. เนื่องจากกฎหมายวิชาชีพในปัจจุบันยังไม่อาจถือได้ว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องบุคคลอื่นนอกเหนือจากบุคคลผู้ประกอบวิชาชีพในสาขานั้นเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะกฎหมายดังกล่าวมิได้กำหนดมาตรฐาน (Standards) ของงานในวิชาชีพ ซึ่งโจทก์ (ผู้ป่วย) จะสามารถใช้อ้างต่อศาลได้ว่า โจ ทก์ได้รับความเสียหายอันเนื่องจากจำเลย (ผู้ประกอบวิชาชีพ) มิได้ปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าวที่กำหนดไว้ในกฎหมายวิชาชีพที่จะถือได้ว่าการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าวเป็นการแสดงอยู่ในตัวเองแล้วว่าเป็นการประมาทเลินเล่อ อันจะเป็นผลให้โจทก์ไม่ต้องพิสูจน์ความประมาทเลิ นเล่อของจำเลย ประเด็นนี้ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นในแนวทางทางหนึ่งว่า หากกฎหมายวิชาชีพจะได้กำหนดทั้งมรรยาทหรือจริยธรรม (Ethics) และมาตรฐานในวิชาชีพไว้แล้วจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เสียหายในการนำสืบถึงความผิดฐานละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพได้สะดวกยิ่งขึ้น ในทางกลับกันทางผู้ประกอบวิชาชีพนั้นก็จะได้รับการพิสูจน์ด้วยเช่นกันว่า อย่างใดเป็นการประทำภายใต้ขอบแห่งภาวะวิสัยและพฤติการณ์ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นผู้ประกอบวิชาชีพนั้นจะได้ให้ความระมัดระวังได้เป็นอย่างดีแล้ว

ข. กรณีสืบเนื่องมาจากข้อ ก. นั้น ทางผู้วิจัยมีความเห็นว่า แม้ในทา งกฎหมายจะเป็นที่ยุติแล้วว่า ในระบบกฎหมายของประเทศไทยนั้น จะถือว่า การการุณยฆาต จะถือว่าเป็นเจตนาฆ่าก็ตาม ประกอบกับแม้ตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ มาตรา 12 วรรคท้าย จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุขก็ตาม แต่ก็หาได้หมายความรวมถึง ผู้ประกอบวิ ชาชีพด้านสาธารณสุขนั้น ๆ จะมิได้พ้นจากความรับผิดในแง่ของจริยศาสตร์แต่ประการใด ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า เกี่ยวกับ ข้อบังคับของสภาวิชาชีพว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพนั้น ควรมีข้อกำหนดให้สอดคล้องอย่างเป็นรูปธรรมว่า กรณีที่ผู้ป่วยได้ป่วยด้วยโร คร้ายแรงตามที่ได้บัญญัติไว้ตามกฎหมายเฉพาะดังที่กล่าวไว้แล้วในข้อ 2.1 ค. และปรากฏว่าผู้ป่วยนั้นหมดหวังที่จะรักษาให้ดีขึ้นได้และด้วยความประสงค์ของผู้ป่วยนั้น แพทย์หรือพยาบาลผู้ให้การรักษาสามารถให้การรักษา

SPU CHONBURI

แบบประคับประคอง เพื่อเตรียมตัวให้ผู้ป่วยด้วยโรคร้ายแรง นั้นได้ตายอย่างมีศักดิ์ศรี สง บ ไม่ทุกข์ทรมาน " ซึ่งหลักการนี้ ก็หาได้ขัดกับหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพนั้น ๆ แต่อย่างใด ประกอบกับหลักการดังกล่าวก็ได้ปรากฏแล้วในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีระบบ Hospice คือ สถานพยาบาลที่ช่วยให้ผู้ป่วยที่หมดหวังได้รับการรักษาแบบประคับประคอง

จากข้อเสนอแนะในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้นั้น ผู้วิจัยมุ่งประสงค์เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎหมายในหลากหลายมิติ ไม่ว่ามิติด้านนิติศาสตร์ มิติด้านจริยศาสตร์ มิติด้านสังคมศาสตร์ และมิติด้านเศรษฐศาสตร์โดยเฉพาะมิติด้านนิติศาสตร์และจริยศาสตร์ อันถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการด้านสาธารณสุขตามนโยบายหลักของรัฐที่ต้องจัดการให้มีงานด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนและด้วยหลักการดังกล่าวนั้นนิติศาสตร์ที่ดีย่อมต้อง สามารถกลมกลืนไปกับสังคมโดยผู้ปฏิบัติสามารถใช้กฎหมายได้อย่างไม่ส งสัยและลังเลตลอดจนไปกระทบสิทธิประการใดประการหนึ่งของบุคคลอัน ยังความศักดิ์สิทธิ์ให้แก่กฎหมายต่อไป

SPU CHONBURI